

Opakování z minule

klíčové pojmy

- Komunikačně relační axiom

- Elaboration-likelihood model

faktory zdroje: autorita, kredibilita, soc. atraktivita

faktory příjemce: zainteresovanost, need for cognition,
schopnosti a znalosti

... stabilita postoje ↑↓

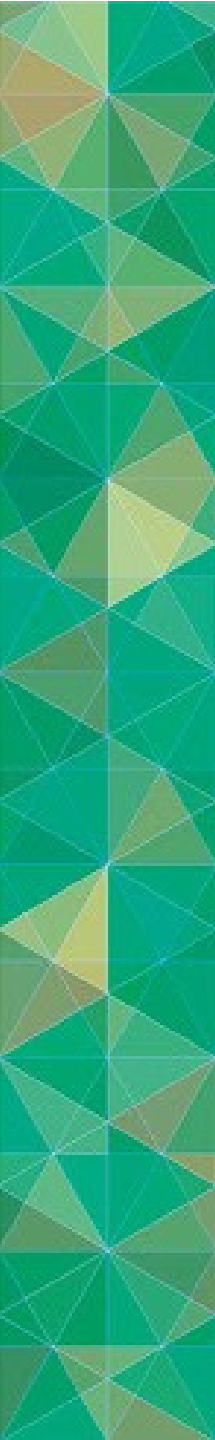

3. téma: Skupinová dynamika

DOPORUČENÁ LITERATURA z knihoven MU:

Hayes, N. (2005). Psychologie týmové práce. Strategie efektivního vedení lidí. Praha: Portál.

Proč se lidé seskupují?
... význam skupin pro
člověka

Sociální skupina vs. agregát

1. Vzájemná percepce

Lidé ve skupině jsou si členství vědomi a dokáží se vymezit vůči jiným lidem nebo skupinám.

2. Interakce

Členové skupiny vstupují do vzájemného kontaktu.

3. Organizace skupiny

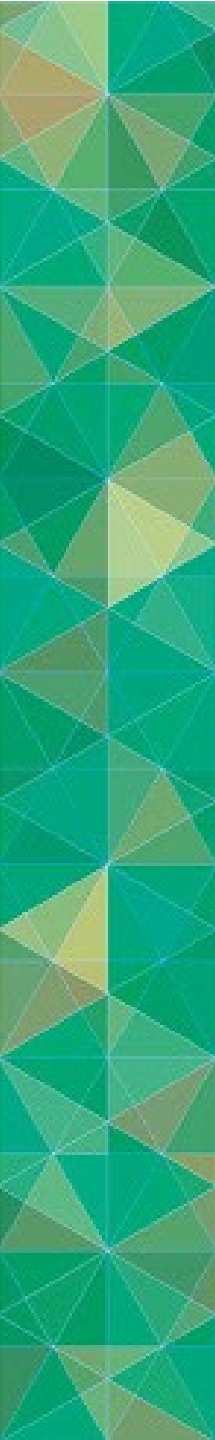
Ve skupině platí normy a role jejích členů.

4. Motivace

Vzájemné naplňování individuálních i společných potřeb.

5. Společné cíle

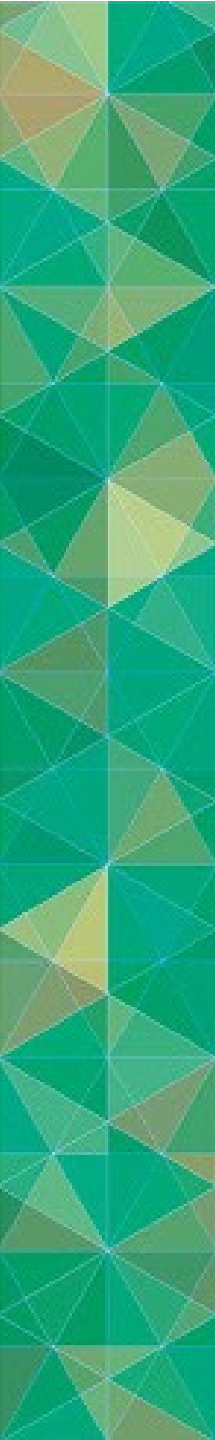
Členové skupiny vnímají společný cíl, ke kterému směřují.

Jak členství ve skupinách ovlivňuje naše vnímání

In-group bias / favoritism (Sumner, 1906)

Tendence favorizovat členy vlastní skupiny vychází z pocitu sounáležitosti a hrdosti na vlastní skupinu. Souvisí se stereotypy a předsudky.

Jak členství ve skupinách ovlivňuje naše vnímání

Minimal discrimination effect (Tajfel, 1970s)

Už pouhé náhodné rozřazení osob do skupin vede ke vzniku náhodných úsudků a diskriminačního chování.

Lidé obvykle zachází se členy vlastní skupiny pozitivněji než se členy cizí skupiny.

Jak členství ve skupinách ovlivňuje naše vnímání

Out-group homogeneity effect (Sumner, 1906)

Tendence vnímat členy ostatních skupin jako vzájemně více podobné než ve skutečnosti jsou, event. vnímat členy ostatních skupin jako vzájemně více podobné než členy skupiny vlastní.

Jak členství ve skupinách ovlivňuje náš výkon

Sociální zahálení

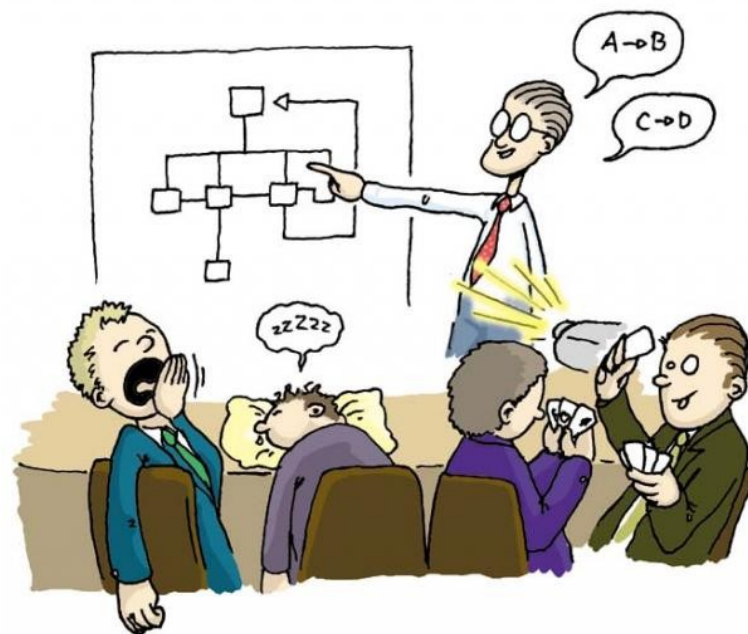

Sociální facilitace (Triplett)

Prezentace + zpětná vazba: JÁ jazyk

- Úvod
- Obsah
- Forma
- Líbilo a nelíbilo
- Doporučení
- Závěr

Skupinové rozhodování

Jsou skupinová rozhodnutí méně nebo více riskantní než rozhodnutí jednotlivců?

všechny plakáty (24)

Dvanáct rozhněvaných mužů

- 12 Angry Men
- Twelve Angry Men
- Dvanáct' rozhnevaných mužov

Drama / Krimi
USA, 1957, 96 min

Režie: Sidney Lumet
Scénář: Reginald Rose
Kamera: Boris Kaufman
Hudba: Kenyon Hopkins

Hrají: Martin Balsam, John Fiedler, Lee J. Cobb, E.G. Marshall, Jack Klugman, Edward Binns, Jack Warden, Henry Fonda, Joseph Sweeney, Ed Begley, Jiří Voskovec, Robert Webber, Rudy Bond, John Savoca, Walter Stocker
(další profese)

koupit

koupit

91%

9. nejlepší film

112. nejoblíbenější film

Obsah

[zobrazit všechny obsahy](#)

Dramatický příběh natočený původně jako televizní film, což ovlivnilo jeho výraz, který se zdánlivě vymyká filmové praxi, neboť se celý odehrává v průběhu devadesáti minut v uzavřené soudní síni. Dvanáct porotců má jednomyslně rozhodnout o vině či nevině mladého muže, který je obviněn z vraždy svého otce. Porotci jsou průměrní Američané s obyčejnými zájmy a zaměstnáním. V průběžném hlasování jedenáct hlasuje za vinu, jenom porotce číslo 8, architekt Davis, je proti. Vyslovuje vážné výhrady k průběhu soudního jednání a kritizuje i způsob šetření celého případu.

Skupinové rozhodování

Skupinová polarizace (groupthink)

Skupiny postupují ve svém rozhodování riskantněji než jednotlivci. Proč?

- ✓ Persuasivní komunikace
- ✓ Skupinové srovnávání

...velmi soudržná skupina, silný vůdce, izolace od okolního světa

...cenzura vlastních názorů, zlehčování opačných názorů, konformita

... přehlédnutí důležitých informací, minimum alternativních nápadů, špatná rozhodnutí

Skupinové rozhodování

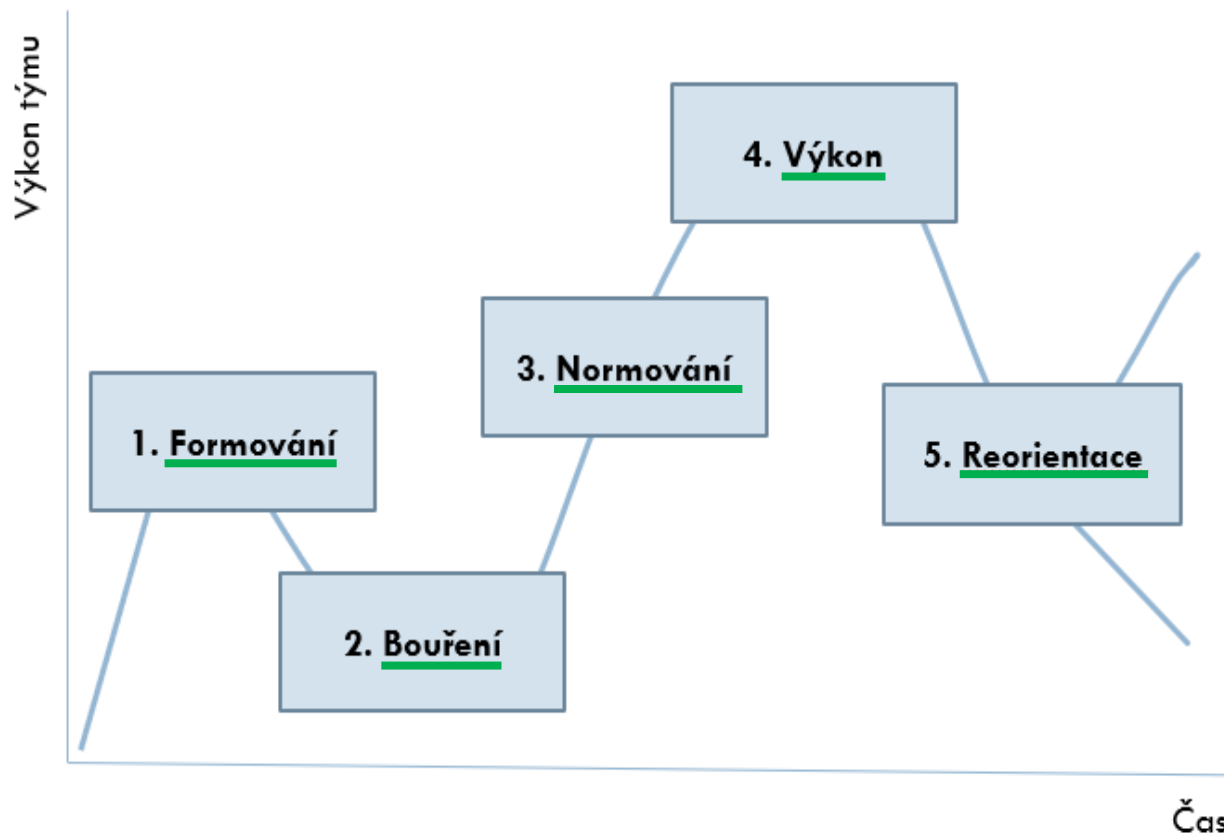
Skupinová polarizace (groupthink)

Jak tomu zabránit?

- ✓ Vůdce se účastní řešení pouze jako řadový člen.
- ✓ Psaný, anonymní záznam názorů.
- ✓ Práce v menších skupinkách, až následně vyjednávání v celé skupině.
- ✓ Zařazení lidí s opačnými názory. Zapojení lidí z jiných skupin.

Tým v průběhu času

Stádia vývoje týmu (Tuckman a Jensen, 1977)

Teambuilding

Navrhněte ve skupině aktivitu, která by mohla pomoci provést začínající tým skrz fázi bouření.

Jde o osmičlenný výzkumný tým v laboratoři, členové jsou VŠ, 28-40 let, muži i ženy, v organizaci většinou noví.

Dejte své aktivitě atraktivní název a zvažte i to, jak prezentaci přesvědčivě představíte managementu i lidem, kteří se jí zúčastní.

Prodiskutujte i její vhodné načasování.

Pozice ve skupině ... dnes už překonané 😊

ALFA skupinu řídí, podněcuje a strukturuje dění

BETA skupinu obohacuje speciálními schopnostmi, je kritický a racionální

GAMA řadový člen skupiny

OMEGA za skupinou zaostává, „outsider“

P „protivník“

+ OBĚTNÍ BERÁNEK, ŠAŠEK, SLUNÍČKO

Užitečné role ve skupině

Sociometrie (Moreno)

Zjišťování vztahů mezi členy skupin s cílem odhalit celkovou strukturu vztahů ve skupině.

Měření ve 2 dimenzích sociálních pozic: obliba a moc.

- Volí 1-3 osoby, se kt. by nejraději/nejméně rád strávil dovolenou, pracoval na společném úkolu,...
- Hodnotí všechny ostatní členy skupiny z vybraných hledisek (jejich přínos pro plnění společných úkolů, oblíbenost u ostatních,...)

WARNING

PŘEDPOKLADY PRO UŽÍVÁNÍ SO-RA-D

- Znalosti z psychologie osobnosti a ze sociální psychologie
- Praktické dovednosti práce se skupinou
- Dovednost zadávat, vyhodnocovat a interpretovat SO-RA-D
- Etické nakládání se získanými výsledky, tj. zejm:
 - ✓ dobrovolnost účasti dětí a informovaný souhlas rodičů
 - ✓ bezchybné vyhodnocení výsledků (výhoda počítačového zpracování)
 - ✓ zodpovědná příprava prezentace výsledků (CITLIVOST KAŽDÉHO DÍTĚTE NA VLASTNÍ STATUS VE SKUPINĚ!!!)
 - ✓ ochrana dokumentace v souladu se zákonem 101/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů